

# KOSTEN VERSUS BATEN GROEN OP DE WEEGSCHAAL

TEKST: AMBER VAN DEN TILLAART

**BATENTOOL HELPT OM 'SOFTE' ARGUMENTEN VOOR EEN GROENE OMGEVING TE VERTALEN NAAR CONCRETE GELDELIJKE WAARDE.**



**A**ls een vriend of vriendin vraagt om een uitstapje te plannen of we zien in de winkel een heerlijke stoel om lekker een boek in te lezen, kijken we naar wat zo'n stoel of een dag met vrienden ons waard is. Vervolgens stellen we de vraag 'en wat kost het?' In zo'n proces linken we voortdurend bewust of onbewust de kosten aan de waarden voor ons.

Bij groen lag de afgelopen jaren erg de focus op de kosten. Logisch, wanneer we uit een tijd van bezuinigingen komen. Wat we bij groen veelal vergeten is om deze kosten af te wegen tegen de waarden, zoals we ook bij uitgaven in ons dagelijkse leven doen. Maar juist in deze tijd van klimaatverandering is het extra de moeite waard om de waarden van groen te benadrukken.

## **Groen zorgt voor ons en onze leefomgeving**

Groen kan meer zijn dan opvulling voor rest-ruimte. Groen zorgt ervoor dat we ontspannen, ons beter kunnen concentreren en stimuleert tot bewegen, spelen en ontmoeten. Bijgehouden groen geeft ons een veiliger gevoel en vermindert criminaliteit. Groen zuivert onze lucht, zorgt voor verkoeling en vangt water op.

Veel van deze aspecten klinken u waarschijnlijk logisch in de oren. Maar de kosten blijven harde cijfers en de bovenstaande argumentatie veelal soft. Dat maakt dat we toch vaak voor de kosten kiezen, want deze zijn het meest concreet.

## **Ook de waarden in geld uitdrukken**

Om de meerwaarde van groen in onze wijken inzichtelijk te maken zetten wij onze eigen batentool in om enkele van deze softte cijfers toch hard te maken. De batentool is gebaseerd op wetenschappelijke publicaties.

## **TOEPASSINGEN IN DE PRAKTIJK**

### **De waarde van groen in ontwerpen**

De batentool is toegepast bij de buitenruimte van het Laurentius ziekenhuis in Roermond. Het ziekenhuis heeft vanwege haar groei behoefte aan tweehonderd extra parkeerplaatsen. Bij het ontwerp voor de buitenruimte heeft Kragten getracht voor elke parkeerplaats ook minimaal één boom te planten. Binnen het beschikbare budget zijn zodoende circa 690 bomen op een strategische manier binnen het plangebied geplaatst. Het resultaat is boven verwachting. De afvang van CO<sub>2</sub> is gelijk aan de uitstoot van 210 auto's per jaar. Ook heeft het groen een significant effect op de jaarlijkse energierekening van het ziekenhuis en gaat het aantal totale verpleegdagen naar beneden, doordat patiënten die uitzicht hebben op groen zich sneller gezond voelen.

### **Aan de voorkant nadenken over waarden**

In Veghel denken we vooraan in het traject al na over hoe de herinrichting van een gebied van waarde kan zijn voor de stad. Vanuit deze toegevoegde waarde en visie wordt naar een ontwerp toegewerkt. Dit is een totaal andere benadering dan een ruimtelijk ontwerp neerleggen kijken waar groen nog ingepast kan worden.

### **Analyseren welke voorstellen de meeste waarden leveren**

Voor de gemeente Horst aan de Maas kijken we wat de waarde van het huidige groenareaal in de gemeente is. Bovendien analyseren we de nieuwe raadsvoorstellen van de groenbeheerder met onze batentool. Daarbij kijken wij welke voorstellen de meeste waarden opleveren voor de gemeente, nu en op de langere termijn.

Zo zien we wat het positief effect van natuurlijke oplossingen kan zijn en dat groen zeker niet alleen een kostenpost is. Willen we het spel eerlijk spelen en goede besluiten nemen, dan moeten we naast de kosten ook de waarden van groen bekijken.

# Wat groen kan doen

Batentool Laurentius Ziekenhuis Roermond



## Wat groen kan doen

De tool geeft inzicht in de effecten van groen voor belangrijke aspecten die de leefbaarheid van onze steden bepalen. Deze zijn onder andere CO2-uitstoot, fijnstof-afvang, buurtwaarde, gezondheid, sociale cohesie, ziekteverzuim en elektriciteitsverbruik. De tool kan de indirecte opbrengsten en daarbij horende monetaire baten zichtbaar maken. Ook houdt de tool rekening met de verschillende stakeholders en aan wie welke (monetaire) baten toekomen. Het gebruik van deze tool objectificeert de mate waarop een bijdrage wordt geleverd aan de klimaatdoelen. En geeft handvatten aan beslissers om investeringen in groen te verantwoorden.

## Het gaat verder dan deze baten

Naast de harde feiten, vinden we het bovenal belangrijk dat we met z'n allen gaan nadenken wat bepaalde aspecten in onze buitenruimte, in ons leven, ons opleveren. Hoeveel is het ons waard dat de ruimte om ons heen ons uitnodigt om even een blokje te gaan wandelen en onze kinderen uitnodigt om lekker buiten te gaan spelen? Zeker in een tijd waarin we allemaal al zo druk zijn en waarin we zoveel op die mobiel en achter de com-

puter zitten. De tool helpt ook om dit soort gesprekken in gang te zetten.



Kragten  
Herten/Den Bosch  
T 088 33 66 333  
[www.kragten.nl](http://www.kragten.nl)

